

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 10— Din

za inozemstvo 20— „

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

*Krišičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravištvu:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Baravska ulica
št. 1. Tel. št. 22.

Celje, Aleksandr. cesta.

Račun pri pošti, čekov.
zavodu št. 11.842.

Stambolijski v avdijenci pri kralju

DINE PRI G. PAŠIČU. — STAMBOLIJSKI ODPOTOVAL V ŽENEVO.
UGODEN VTIS NJEGOVEGA BIVANJA V BEOGRADU.

Ljubljana, 10. novembra. Na obnem zboru «Kmetke zveze», ki se je vršil v Ljubljani pretekli torek, je govoril tudi šef klerikalne stranke dr. Anton Korošec. Bil je nenavadno mil in skoraj resigniran. Ves njegov govor o notranji politiki je bil posvečen zagovoru dosežane opozicijske politike «Jugoslovanskega kluba» ter opravičilo napravil oni jaki struji v SLS, ki je nezadovoljna z negativizmom klerikalnega parlamentarne zastopstva in bi rada videla svoje mandatarije za vladno mizo.

Nekako v tolažbo in v strašilo nezadovoljstev v klerikalni stranki je priobčil «Slovenec» baš oni del dr. Koroščevega govora s prav debelimi črkami, ki govori o sodelovanju klerikalcev na vladi. «Pot v vladno nam je bila vedno odprta in nam je še vsak dan odprta.» «Toda z vstopom v vladno bi morali prodati svojo avtonomijo ter ogoljufati ljudstvo za program, na katerega nas je volilo.» «Sedaj, ko se bliža polagoma avtonomija, bi bilo nedopustno, zadržati v vladne vode in podpreti centralizem.»

Tako gospod šef klerikalne stranke, Malkontenti SLS sedaj znajo, da gre lahko gosp. Korošec v vladno vsak dan. Nitj to ne smatra za zadržek, da se je stranka kompromitirala po kompromisu s komunisti. Zanimiv je ta pasus Koroščevega govora tudi zato, ker ne izključuje, da bi gospodje komunisti lepega dne ne postali sočlani vladne stranke.

Argumenti gospoda Korošca, da napredne njegova avtonomistična akcija, so zelo, zelo šibki. Govornik je navajal, da je bila klerikalna stranka v zastopstvu skupščini edina stranka, ki je zahtevala zakonodajne avtonomije in velike pokrajine. «Steli smo 23 glasov in to je daleč od večine,» pravi dr. Korošec. Od takrat se je po navedbi voditelja klerikalne stranke avtonomistično stremjenje pojačilo. Protičim ter z dvema narodno - socialnima poslancema. Sedaj šteje torej njegova avtonomija 31 poslancev. Radič ni avtonomist, on zahteva konfederacijo. Če pa danes ali jutri odide v Beograd, se prav gotovo ne bo vezal s Korošcem. Edini up, na katerega z vso resnostjo stavi dr. Korošec svoje račune, je Demokratska stranka. On meni, da je nemogoče, da bi se dolgo časa držala. Čudimo se naivnosti resnega politika, da tudi se po dogodkih, ki so sledili zagrebškemu kongresu, zila vse svoje politične gradove na razdor v demokratski stranki Gospod Korošec je prišel na ljubljanski shod iz Beograda, kjer lahko vsak dan zno-va viditi, kako enotna in trdna je baš po likvidaciji zagrebškega incidenta politika in taktika Demokratskega kluba. Gosp. Korošec to v ostalem dobro vé, on te drugače govori, da ne bi vzbudil prevlekljiv nad pa vendar previdoma dostavlja, da se bo sedanji vladni sistem držal, dokler bo vlada imela kvorum in vsaj par glasov večine. Tako je! Za kvorum je potrebno 125 glasov, za večino v parlamentu pa največ 185 poslancev. Ker imajo demokratski radikalci, muslimani in SKS, ki tvorijo sedaj vladno koalicijo, daleko več 200 glasov, bi gosp. Korošec lahko izračunal, da tudi, če bi prišel Radič v Beograd in bi šla njegova stranka kompaktno s klerikalci, še vedno ni dana možnost nove vladne koalicije. Abstrahiramo pri tem račun dočela, da je nemogoče postaviti tako različne frakcije na skupno platformo in tudi ne upoštevamo, da gosp. Korošec nikdar ne bo dočkal, da bi se našel zadosten kader srbskih politikov, ki bi hoteli, ali mogli služiti gospodu Korošcu in gospodu Radiču za nakoval. Brez teza pa sam dr. Korošec pove, da je njegova avtonomistična akcija čisto brezupna.

Dr. Korošec sam za sebe ni kratkoviden politik, zato menimo, da pomenja nazvle obširnemu dokazilnemu materijalu, ki ga naveda v svojem govoru v prilog avtonomistični politiki, njegov eksposé vendarle pripravo na politično pregrupacijo SLS. Težišče vseh izvajanj gospoda Korošca leži na njegovi trditvi, da je klerikalcem pot v vladno vedno in še vsak dan odprta. Za svojo osebo je gotovo mirnavljen izvršiti revizijo avtonomističnega programa SLS. Zato pa kaže pristopiti široko odprta «zlata vrata», skozi katere je vstop mogoč la, če pustijo klerikalci svojo avtonomistično bisago zunaj. Iz dr. Koroševih izjav zveni ona tiha želja, ki jo gomoje že mnogi klerikalci: Fantje, vrnite se k pametni politiki.

Vedno znova pa strastno sovraštvo klerikalizma proti nacionalni ideji in narodni državi in besna jeza, da je v Jugoslaviji za vedno odklenkalo klerikalni samovlad, prevrne vse trezne uredarke. V drugem delu svojega go-

Beograd, 10. novembra. (Izv.) Bolgarski ministrski predsednik Stambolijski je bil danes ob pol 1. popoldne sprejet od kralja Aleksandra v daljši avdijenci. Ob 1. je dal ministrski predsednik Pašić Stambolijskemu na čast v «Grand hotelu» diner, ki so se ga udeležili razven bolgarskega ministrskega predsednika z delegacijo tudi vsi ministri, predsednik narodne skupščine dr. Lukinić in klubovi načelniki. Popoldne je bivši bolgarski poslanik v Beogradu Kosta Todorov priredil na bolgarskem poslaništvu čajanko, na katero je bilo povabljenih tudi več poslancev. Zvečer je ministrski predsednik Stambolijski nadaljeval svoje potovanje v Ženevo in Pariz.

Vsi beograjski listi naglašajo, da je

Finančni odbor odobril kredite za armado

KLERIKALCI NA DUNAJU IN V BEOGRADU.

Beograd, 10. novembra. (Izv.) V finančnem odboru je bil danes zakonski načrt o 800 milijonskem kreditu za armado sprejet v podrobni razpravi z ogromno večino. Proti so glasovali samo klerikalci. Sledila je razprava o vprašanju, v katerem roku naj se izplačajo boni. Finančni minister je zahteval, naj se rok ne stavi v zakon, finančni odbor pa je z večino glasov določil triletni rok. Za poročevalca v skupščini je bil določen dr. Srškić. Zakon se glasi:

I. Ministrski svet se pooblašča, da more izvršiti nabavke za vojsko za 800 milijonov dinarjev.

II. Za izplačilo nabavk v znesku 800 milijonov dinarjev izda finančno ministertvo državne bone do 200 milijonov, ki jih more eskontirati z obrestmi, a ne nad 1 in pol odstotka. Vsako leto se vnesajo v proračun potrebne vsote. Rok za izplačila je 3 leta.

III. Zakon stopi v veljavo, kadar ga podpiše kralj in ko bo objavljen v «Službenih Novinah».

V razpravi so govorili poslanci Gjono-ović, Kukovec in Grigin. Klerikalcem so upravičeno očitali, da si pač upajo glasovati proti kreditom za našo jugoslovansko armado, da pa so svoj čas na Du-

bil večerajnji razgovor novinarjev s Stambolijskim, (o katerem poročamo na drugi strani. Ur.), zelo prostodušen in da je napravil dober utis. Stambolijski je kot novinar prosil naše novinarje, naj delujejo vsi za zblizanje obeh narodov. Splošno prevladuje mnenje, da znači poset Stambolijskega mejnik v razvoju naših odnosov napram Bolgariji in da bo v najkrajšem času omogočeno iskreno zblizanje med Jugoslavijo in Bolgarijo, ako bo bolgarska politika hodila po potih, kakor jih je zahteval njen voditelj v svojih izjavah. Ta preobrat v javnem mnenju se opaža v vsem beograjskem časopisu, ki piše danes že precej drugače o Bolgariji, kakor je pisalo še včeraj.

naju brez debate privolili vsak kredit za protinarodno avstroogrsko armado in to ne glede na to, katera vlada je kredite zahtevala.

Poročilo za skupščino je odbor sprejel s 17 glasovi. Poročilo je bilo predloženo na popoldanski seji narodne skupščine ter bo prišlo na jutrajšnji seji na glasovanje, na kateri bo podal od tej priliki zunanji minister dr. Ninčević svoj eks-poze o zunanje-političnem položaju.

Armadni krediti pred skupščino.

Beograd, 10. novembra. (Izv.) Popoldne ob 17.30 je bila odprta seja narodne skupščine. Po opravljenih formalnostih je predsednik skupščine dr. Lukinić objavil, da je prejel poročilo finančnega odbora o popoldnitvah glede zakonskega predloga za poročilo 800 milijonov dinarjev za vojaške nabavke. Odbor je predlagal, da se sprejme čl. 1 z dodatkom, da se v zaupnem pismu točno specificira, kaj naj se s tem posojilom nabavi, da se na ta način zagotovi poraba kredita v one svrhe, za katere je namenjen.

Seja je bila zaključena ob 19.50 ter je prihodnja odročena za jutri popoldne ob 16. uri.

Sodna imenovanja v Sloveniji

Beograd, 10. novembra. (Izv.) Justični minister je podpisal vrsto imenovanj v sodnijski službi za Slovenijo in Dalmacijo ter za Hrvatsko in Slavonijo. V Sloveniji so imenovani odnosno premeščeni sledeči gospodje: Fran Pečnik iz Šmarja v Maribor, dr. Janko Sernec iz Soštanj v Maribor. Za sodne svetnike so imenovani sodniki dr. A. Pernat v Laškem, dr. Fran Kalan v Velikih Laščah, dr. Fran Kovča v Murski Soboti in dr. Milko Kranjc in Kranjski gori.

Za sodne predstojnike so imenovani v Šmarju dr. J. Sašelj iz Prevalj, za Soštanj dr. Anton Potočnik iz Ormoža, v Gornjo Radgono dr. Tomo Turatli. Za okrajna sodnika sta imenovana dr. Milan Jenko v Litiji in Ivan Vrabl v Mariboru.

Za sodnike z določenimi službenimi mesti so imenovani: dr. Lev Mastek in B. Kenko za višje dež. sodišče v Ljubljani, Josip Valnar v Maribor, dr. Luka Kravina v Mursko Soboti, Valentin Eržen z Krško, dr. Jereb Peter v Maribor, dr. Josip Šmid v Laško, Čerček Janko v Metliki, dr. Petelin Bogdan, dr. Viktor Vovk, Maks Juvanc in dr. Franjo Macarol v Ljubljani, Karel Ivanec v Mursko Soboti, dr. Franc Muhič v Ormožu, dr. Ivan Mak v Mursko Soboti, Franc Češark v Črnomlju, Franc Orožen v Sevnici, Josip Baričević v Cerknici.

vora je dr. Korošec razpravljal o zunanji politiki. Njegova izvajanja se blagodejno razlikujejo od diverzantskih pogledov, ki jih razvija klerikalno časopisje. V glavnem lahko njegove besede podpiše vsak trezen politik. Dr. Korošec odobrava evropsko politiko vlade. Povsem pravilno opozarja na mnoge nevarnosti, ki grozijo naši državi. Zahteva od naše strani sposobno in krepko politiko. Instrumenta take politike sta dobra diplomacija in dobro opremljena armada. Klerikalni klub je bil danes v položaju, da potezne konsekvence iz nazorov svojega voditelja. Ako hočemo v kritičnih časih biti faktor evropske politike, ako hočemo, da bo naš interes v Mali an-

Vladimir Velušček v Litiji, Anton Radej na Vrnsko, Artur Mrevlje v Kozje, Avgust Habermut v Gornjo Radgono in avskultanta Stanko Bregar za Ribnico ter Franc Farkaš v Mursko Soboti. Za sodnika sta imenovana avskultanta Rajko Lederhas in dr. Ernest Rozina. Sodnik Franc Strlič je premeščen iz Murske Soboti v Ptuj.

NAČRT ZAKONA O DRŽAV-LJANSTVU.

Beograd, 10. novembra. (Izv.) Danes popoldne je imel pododbor zakonodajnega odbora sejo, na kateri se je pretresal novi načrt zakona o državljanstvu. Zakon je bil sprejet v načelih. Poslanec dr. Spaho je zahteval, da dobijo naše državljanstvo oni pripadniki, iz Bosne in Hercegovine, ki so v času okupacije zapustili Bosno in Hercegovino. Pododbor bo imel še eno sejo, na kateri se bo zakonski načrt pretresal v posameznostih.

ZADEVA KOKOSCHINEGOVIH HIŠ.

Beograd, 10. novembra. (Izv.) Na večerajšnji seji finančnega odbora se je nadaljevala razprava o nakupu Kokoschinogovih hiš v Mariboru za uradne prostore mariborske oblasti. Poslanec Korun ni mogel predložiti obljubljenih dokazov, da so hiše predrage, nakar je finančni odbor z 19 : 9 glasovi odobril izdatek en in pol milijona dinarjev za nakup teh hiš.

tantni imel dovolj jako zaslonbo, potem se ne smemo odtegniti dolžnosti, da svojo armado opremimo, kakor je potrebno. To je danes spoznal cel parlament, le pri klerikalcih je strast premagala razum in dejanje je dementiralo trezno besedo. S tem pa so se klerikalci znova diskvalificirali. Država ne sme biti izročena strankam, ki bi jo postavile golih rok pred sovražnika in v najkritičnejših časih nimajo dovolj moralne sile, da bi dale prednost domovini pred samimi sebi.

To pa je baš karakteristično za našo SLS. Narod in država sta ji dragocena le kot objekt eksploatacije in Jugoslavija je klerikalizmu domovina le, če se mu brezpozorno vdaja,

Italijanski poraz v Tripolitani

USPEŠNA USTAJA ARABSKIH PLEMEN. — ITALIJANI POTISNjeni NA MORSKO OBREŽJE. — VLADA NAPOVEDUJE OBŠIRNE PROTI-ODREDBE.

Rim, 10. novembra. (Izv.) V Tripolitani je prišlo do novega zelo razširjenega upora proti Italijanom. Vsi važnejši kraji in tržišča v notranjosti dežele so v rokah upornih Arabcev, ki so izvrstno oboroženi in vojaško organizirani. Italijanske posadke so bile večinoma pobite, ostanek je vjet in le redki begunci so se rešili ter dospeli v ona štiri mesta na morski obali, ki se nahajajo v italijanskih rokah in pod zaščito brodogra. Italijanski kolonisti v Tripolitani zahtevajo takojšno

intervencijo ne samo vse črno-pite eritrejske vojske, marveč vsaj tudi eno divizijo domače vojske z artiljerijo in vso potrebno opremo, da se arabski uporniki zopet preženejo. Italijansko časopisje zamočuje najnovejši italijanski kolonialni poraz, kljub temu pa je morala vlada v oficijoznih glasilih izdati danes pomirljivo izjavo, v kateri priznava, da je položaj v Cirenaiji jako težaven in da bodo potrebni izvanredni ukrepi.

Poincare o francoski orijentiski politiki

FRANCIJA HOČE POSTOPATI SKUPNO Z ANGLIJO.

Pariz, 10. novembra. (Izv.) Današnja interelacijska debata v zbornici se je pričela z govorom Poincareja o splošni politiki vlade. Govoril je najprej o notranji politiki. Nato je govoril o zunanji politiki, v prvi vrsti o vprašanju Orienta, obrazložil je dosežanje politike Francije, čije edini cilj je vzpostavitev mira. Poudarjal je, da je Francija spoznavna z Anglijo glede namenov, ki so potrebna za osiguranje svobode morskimi ožini. Opravičeval je, zakaj so se francoske čete umaknile iz Camaka. Francija ne zasluži očitka, da je pustila svoje zaveznike na cedilu. Nadaljeval je, da težkoče v Orientu še niso končane. Kemalist ne kaže več onega mišljenja kakor pri sklepu angorskega dogovora. Domijajo si, da so premagali Anglijo, ker so porazili Grčijo, katero je Anglija podpirala. Po njegovem mnenju je zadnji čas, da se sestane lausann-

ska konferenca, ki bo morala rešiti težke probleme, predvsem kontrolo nad morskimi ožinami. Povabilo Rusije na to konferenco še ne pomeni priznanje sovjetske vlade.

Herriot je naprosil Poincareja, naj pri rešitvi vprašanja morskimi ožini vpošteva njih pomen za Rusijo, ki nima nobene luke, ki pozimi ne bi zmrznila. Poincare je odgovoril, da so se zavezniki od vsega početka strinjali v tem, da se Rusija pozove na pogajanja. Tudi Bolgarija je bila povabljen.

Poincare je končal svoj govor z izjavo, da se Francija trudi vzdržati tesen kontakt z zavezniki. Vendar pa svoje politike ne more brezpozorno podrediti politiki zaveznikov.

Debata se je nato odgodila do petka. Poincare bo še enkrat govoril, in sicer o reparacijskem vprašanju.

Mussolinijeva vlada proti Kemalu

INTERVENCIJA V ANGORI. — ITALIA BO PODPIRALA BOLGARIJO. — PESIMIZEM V LONDONU.

Rim, 10. novembra. (Izv.) Mussolini je dal italijanskemu zastopniku v Angori nalog, naj vpliva pomirjevalno na tamšnjo vlado. Italijanski listi pišejo precej enotno ter izjavljajo, naj se v Mudanliji sklenjeni dogovor ne izpremeni.

Zlasti oficijozni listi pišejo, da se mora Italija za vsako ceno udeležiti enotne fronte proti Turkom glede določb mudanlijskega dogovora. Listi soglasno zahtevajo od Pariza, naj se čimprej skliče mirovna konferenca, ki se ne sme odgoditi preko 20. novembra. «Idea Nazionale» da razumeti, da bo Italija na lausannski konferenci izrečno nastopila za zahtevo Bolgarije po izhodu na morje in da bo mogoče dala iniciativo, da se Bolgarija povabi na konferenco. Izvaja dalje, da je za mir na Balkanu nujno potrebno, da se Turčija in Grčija

trajno ločita. K temu ne zadostuje črta Marice.

London, 10. novembra. (Izv.) V angleškem zunanjem uradu so šloho označevali položaj v Orientu kot zelo resen. V vojnem ministertvu se je vršilo posvetovanje o eventualnih vojaških odredbah. Danes ob desetih dopoldne se je vršil ministrski svet.

Listi znova poudarjajo potrebo skupnega nastopa Anglije, Francije in Italije.

BEG IZ CARIGRADA.

Carigrad, 10. novembra. (Izv.) Tukajšnji Armenci in Grki zapuščajo mesto. Pri odhodu jih podpira angleški vrhovni komisar. Neka angleška transportna ladja je odpeljala nad 7000 beguncev. Tudi antikomunistični Turki iščejo pri Angliji podpore. Nad 100 turških duhovnikov se je zateklo v angleško poslaništvo.

Sestava ameriškega kongresa

Pariz, 10. novembra. (Izv.) Po vesti lista «New York Herald», bo ameriški kongres sestavljen nastopno V reprezentacijski zbornici bodo imeli republikanci 228 mandatov, demokrati 204 in socialisti enega. Republikanska večina bo znašala torej 11 mandatov. V senatu bodo imeli republikanci 53 sedežev, demokrati 42 in poljedelci 11. Republikanska večina bo znašala torej 4 glasove.

Madžarska vlada proti fašistom

Budimpešta, 10. novembra. (Izv.) Kakor se uradno objavlja, je notranji minister prepovedal nadaljnje delovanje družtev, ki agitirajo pod imenom «fašistovska taborišča», ker nimajo po zakonu odobrenih statutom. Budimpeštanski župan je kot vrhovni upravni organ glavnega mesta dobil nalog, naj pozove posl. Stefana Friedricha, ki je znan kot vodja fašistov, naj respektira prepoved notranjega ministra in naj se vzdrži vsake agitacije.

OMILJENJE PRISELJEVALNIH ODREDB V AMERIKI?

Frankfurt, 10. nov. (Izv.) «Frankfurter Zeitung» javlja iz Newyorka, da namerava predsednik Harding z ozirom na dviganje cen, ki ga je povzročilo pomanjkanje delavcev, priporočati, naj se omilijo omejitve glede priseljevanja.

Bolgarska politika

Uradni demantiji.

Sofija, 10. novembra. (Izv.) Bolgarska brzojavna agentura dementira na podlagi uradnega pooblastila vest «Corriere della Sera», ki poroča, da je bolgarski poslanik v Beogradu v imenu bolgarske vlade ponudil jugoslovanskemu zunanjemu ministru dr. Ninčeviću, naj se egejska obalna cona razdeli med Jugoslavijo in Bolgarijo in da se hosta obe državi na konferenci v Lausanne v tem zmislu podpirali. Beograjski bolgarski poslanik ni stavil nobenega tozadevnega predloga. Ravnotako je neresnična vest lista «Daily Telegraph», da sta se bolgarski ministrski predsednik in italijanski član reparacijske komisije pri Borghese pogajala o diplomatskem, vojaškem in gospodarskem dogovoru, ki bi bil naperjen proti Jugoslaviji.

DOKLADE ZA POŠTARJE, ČASTNIKE IN OROČNIKE.

Beograd, 10. novembra. (Izv.) Pred finančnim odborom se nahaja ter bo prihodnje dni rešen zakon o izredni pomoči 56 milijonov Din, ki se bo razdelila kot dodatek na draginjske doklade za poštne uradnike, oficirje in žandarje.

OTVORITEV NOVEGA ANGLEŠKEGA PARLAMENTA.

London, 10. novem. (Izv.) Reuterjev urad javlja, da bo kralj dne 23. t. m. otvoril parlament.

Stambolijski o razmerju med Jugoslavijo in Bolgarijo

Poročali smo že včeraj o nad vse zanimivem razgovoru, ki ga je imel bolgarski ministrski predsednik Stambolijski v četrtke zvečer z jugoslovanskimi novinarji v Beogradu. Radi pomanjkanja prostora in pozne ure — prešli smo telefonsko poročilo še le po polnoči — smo mogli včeraj objaviti le nekatere odstavke in glavne misli izjavljanih bolgarskega državnika. Zato objavljamo danes še nekaj njegovih zanimivih nazorov, ki jih je iznesel deloma v svojem referatu, deloma v odgovorih na vprašanja novinarjev.

Glede macedonskih komitašev
Je izjavil Stambolijski: «Naglašati vam moram, da bolgarska vlada nima nikakršnih zvez z komitaši. Borili smo se in bori se bomo proti komitaški akciji, ki je na škodo državi. Komitaši so n. pr. sami obesili 9 zemljoradnikov v Nevropolu, razen tega pa so bili žrtve komitašev 1 minister, dva sreska načelnika in več uradnikov. Mi smo zato ravnokar sprejeli zakon proti razbojnikom, pri čemer smo v prvi vrsti mislili na komitaše. Eden izmed členov tega zakona proti razbojnikom se glasi: Vsak Bolgar, ki zapusti za dvajset dni svoj hišo in ne more dokazati, kje se je ta čas mudil, se proglasi za razbojnika. Kdor ga ubije, dobi nagrado 150 tisoč levov. Gospodje, poizkusite sestaviti enketo, ki naj preišče razmere na Bolgarskem, pa boste videli, da se štab bolgarskih komitašev nahaja na srbskem ozemlju. Tu se nahajajo tudi morilci Dimitrijeva in drugih.»

O prečem vprašanju Macedonije
Je zatrdil Stambolijski: «Gospodje od leta 1918 se v bolgarskih novinah ni govorilo o Macedoniji. Bolgarska si danes ne želi borbe za Macedonijo. Gospodje, prosim vas, da mi to verujete, in sicer bi se mogli uveriti o resnici tega, kar mislim in kar misli z menoj bolgarski narod. Jaz sem novinar in spremljam od svojega 19. leta vse izpremembe v jugoslovanskem tisku. Iz vsega sem mogel izbrati samo eno, in sicer, da jugoslovanski novinarstvo zahteva preveč od Bolgarije, a dati ji noče ničesar. Kaj naj n. pr. storimo z ljudmi, ki so prizadevali grozodejstva vašim ljudem v moravskem okrožju. Ali hočete, da jih pošljemo v vagonu k vam? Mi smo 17. septembra z njimi obračunali. Dne 19. t. m. se bo vršil na Bolgarskem referendum, ki ima dokazati, ali so krivi ali ne. Ako so krivi, jih izročimo sodišču, da jih sodi. Vsi oni, ki so bili vodje v bratomorni vojni, so danes v ječi.

Dalje se govori, da imamo zveze s komunisti. Te zveze se pripisujejo posebno zemljoradniški stranki. Naglašam, da mi teh zvez nimamo.

Da se vrnem k Macedoniji: naglasil sem že, da pri nas nihče ne govori o njej niti ne misli nanjo. Macedonci zahtevajo avtonomijo in oni so, ki jo ovrtajo i naš i vaš notranji razvoj in ki preprečajo zblizanje. Vi ste dobili Macedonijo v borbi. Jaz vas prosim, da vzamete od nas tudi

Macedonci. Oni so slovanski Ircl, nemirni in opasni za nas. Ako bi mi danes kdo rekel: «O. Stambolijski, mi vam dajemo Macedonci», bi mu odkrito odgovoril: «Ne sprejemam». To sem rekel, ko sem bil v opoziciji, isto velim sedaj, ko sedim v vladi. Ako bi bila Macedonija združena z Bolgarijo, bi Bolgarska trpela škodo. Macedonci, o katerih nekateri govorijo, da so Srbi, a drugi, da so Bolgari, so v isti narod, ki imajo v sebi kri i od Srbov i od Turkov i od Albancev i od Grkov. Vse kar je najslabšega nazivljajo Macedonci. Prosim vas, storite, da postanejo pri vas, dobri in poštteni državljani.

Svoja temperamentna in prostodušna izjavljaja, ki jih je imel deloma v bolgarski, deloma v francoščini, je zaključil g. Stambolijski z apelom na jugoslovanske novinarje, naj store vse po svojih močeh, da se pozabi nesrečna preteklost in da pride do iskrenega zblizanja obeh bratskih narodov.

Zanimiva debata
se je razvila po referatu, ko je prosil g. Stambolijski naj stavi nani vprašanja, ako žele še kakih pojasnil.

Neki novinar je omenil, kako piše list «Avtonomija Makedonije» v nekem članku o srbskem mentalitetu, pri čemer ne izbira besed proti našemu narodu. Stambolijski je odgovoril, da obstoji v Bolgariji svoboda tiska. Zato take pisave ni mogoče zabraniti. On je že predlagal dr. Ninčiču, naj se sestavi posebna komisija, ki bi naj reševala vsa vprašanja, ki se tičejo zblizanja. Ta komisija bi imela proučiti vse pogoje za vzajemno delo.

Na vprašanje drugega novinarja, ali obstoja kaka konvencija med Bolgarsko in Madžarsko, je Stambolijski odgovoril, da more kot politik zatrditi, da nihče na Bolgarskem ne misli na kake zveze med Bolgarsko in Madžarsko.

Na vprašanje, ali ima Bolgarija kake stike z Rusijo, je odgovoril Stambolijski, da med Bolgarijo in Rusijo ne obstoji nikakršna zveza.

Vprašan, ali se dela na zeleno Internacionalno, je odgovoril Stambolijski, da se sedaj na to ne dela. On sam meni, da je največja internacionalna Zveza narodov, katero je treba čimbolj ojačati.

Na vprašanje našega dopisnika, ali pozna Radića, in ali ima z njim kake zveze, je Stambolijski odgovoril, da še ni nikoli videl Radića in ga torej osebno ne pozna. Čul je o njem, toda z njim ni imel nikakršnih stikov niti ni čutil potrebe, da se jih pridobi.

Glede naše notranjepolitične situacije je dejal Stambolijski: «To je vaša stvar, v to se ne spuščam. Uredite se sami, kakor smatrate za najbolje.»

Na končno vprašanje: «Ali ne mislite, g. predsednik, da bi se ne mogla v bližnji bodočnosti med našo kraljevino in Bolgarijo tvoriti edinstvena jugoslovanska država?» je Stambolijski odgovoril z vprašanjem: «Ali pri vas kdo to zahteva? Ako to zahtevate, verujte, da vam bo uspelo, ker vam je usoda naklonjena!»

tudi politično udeleževati. Taktika «Jugoslavije» in «Slovenca» je prozorna. — Demokratiški železnicaar.

+ **Krajevna organizacija demokratiške stranke** v Murski Soboti je priredila dne 9. novembra zaupen sestanek somišljenikov, na katerem se je razpravljalo o raznih aktualnih prekmurskih vprašanjih in o stališču in taktiki stranke z ozirom na načelstveno sejo stranke, ki se bo vršila dne 12. novembra v Mariboru. Predsednik je pozval somišljenike, naj vztrajajo na strankinem programu in imajo zaupanje v vodstvo. Organizacija pozdravlja ekipe glavnega odbora stranke v Beogradu, obsoja gnusne potvorbe in lahkomišelnost demagoške uskoke in izraža neomajno zaupanje v trezno in za dosežanje uspešno konsolidacijo države zaslužne svoje voditelje.

+ **Angleški poslanik pri Ninčiču.** Angleški poslanik v Beogradu Young je posetil v sredo zunanega ministra dr. Ninčiča in se z njim dolgo posvetoval o položaju v orijentu.

+ **Vojni invalidi.** Poročali smo obširno in točno o nedeljskem sestanku invalidov. Sedaj se javlja «Slov. Narod» z nekim dopisom o «Invalidske organizacije». Menda nam ni treba poudarjati, da je ta dopis navadna falsifikacija zajedničarjev. Narodov poročevalec, ki je videl dr. Kramerja kako je ostal s pet invalidi pri Mraku si je tisto nedeljo sposodil znana zelena redakcijska očala. Drugi so videli dr. Kramerja sredi invalidov somišljenikov in nasprotnikov celo «ramo ob ramu» z nenadkritljivim g. Meznaričem odhajati od Mraka in promenirati pred Zvezdo.

+ **Brezdomovinstvo klerikalcev.** Včeraj se je vršil v Ljubljani shod klerikalne «Kmetke zveze», na katerem je brez sramu odkril svoje nacionalno naziranje eden najmerodajnejših voditeljev SLS, poslanec Brodar. Med drugim je dobesedno govoril: «V nasprotnem taboru bremo dandanes toliko o treh plemenih, o jugoslovanskem narodu, o državnem narodu. To so same fraze...» «Mi odklanjamo vse to slepomišljenje o troedinem narodu in o plemenih in enem narodu...» — Ali potrebuje to ostudno brezdomovinstvo še komentarja. Nekaj dni prej je pisal «Slovenec» o konkordatu ter trdil, da je gorostasna zahteva, da bi bili škofi imenovani na predlog vlade, kajti kjer je škofa

sv. Stolice vladarjem (nikdar vladam!) večjo ingerenco na imenovanje škofov, ni bilo to koristno za cerkev. «Ne smešno, ampak provokatorično drzno je, za imenovanje vlade zahtevati pravico imenovanja katoliških škofov. To je kratkotalno indiskutabel!» «Konkordat ne sme biti nič drugega, nego sporazum med državno oblastjo in sv. Stolicjo — seveda tak, kakršen je po volji papeža. Znova je doprinešen dokaz, da jim ni nič za narod, nič za državo in da jim je rimski papež več kot lastni bratje. Oni bi hoteli papeževstvo državo, da bi bili zadovoljni in srečni. Nerodnost, jugoslovanstvo jim je ravnotako fraza, kakor jim je fraza slovenstvo. V službi avstrijsko - nemških tringov so zato slovenski klerikalci bili prvi, ki so gnali naše fante v strelske jarko ter prvi, ki so zaslužili ime brezdomovincev in narodnih izdajalcev. Njim je Rim vse.

+ **Klerikalci za draginjo.** Na predvčerajšnjem shodu «Kmetke zveze» so udrihali klerikalci tudi čez protidraginjsko akcijo vlade ter sprejeli resolucijo proti carinam, ki naj ščitijo konsumenta. Klerikalci so se očitno na shodu «Kmetke zveze» spomnili, da kandidira njihova stranka tudi v občinski svet ljubljanski, kjer je zvezana celo s komunisti pod firmo «Delovnega ljudstva». Zato so klerikalci v resoluciji, ki zahteva znižanje ter odpravo carine, zahtevali tudi, da «istočasno poskrbi vlada za prehrano meščanskega in delavskega prebivalstva.» Zadnja zahteva je seveda demagoška fraza, ako naj se ugodni prvi zahtevi klerikalcev po odpravi carine, ki se je izkazala kot najuspešnejše sredstvo v boju proti draginji. Klerikalci se seveda vedno poslužujejo v politiki dvoreznega noža. Med kmeti udrihajo po meščanih, v mestih pa po kmetih. Včeraj so farbali kmete s carino, jutri pa bodo farbali v Ljubljani delavce s protidraginjskimi načrti. Vedno in povsod pa so klerikalci varalnice naroda, ki so sedaj tem ostudnejši, ker vedo, da nimajo v politiki prav nobenega vpliva več, še obetajo ljudem na vse strani zlate gradove. Zanimivo je vendarle, da se klerikalci držejo tik pred občinskimi volitvami v Ljubljani uprizoriti akcijo za — draginjo!

+ **Netočna informacija.** «Slovenec» poroča, da datira sovražstvo dr. Ravniharja do «mladinov» in zlasti do dr. Jerjava še iz onega časa, ko je bil mesto dr. Ravniharja imenovan za pokrajinskega namestnika g. Hribar. Dr. Ravnihar da je to v načelstvu JDS dr. Jerjavu hudo očital, doktor Jerjav pa da se je opravičeval, da z dr. Ravniharjevo kandidaturo ni mogel prodreti. — Resnici na ljubo moramo ugotoviti, da na dotični seji ni bilo govora o dr. Ravniharjevi kandidaturi. Res je samo to, da takrat v načelstvu JDS dr. Ravnihar in dr. Triller se kar najodločnejše uprila proti temu, da bi stranka pristopila imenovanje gosp. Hribarja. Izjavila sta, da gosp. Hribar ni niti politično, niti moralno kvalificiran za šefa pokrajinske uprave v Ljubljani. Ako bi bilo načelstvo usvojilo njihov protest, bi bila morala stranka izvajati v Beogradu posledice, ker je bilo to imenovanje vsled pakta med gosp. Pučjem in Pašićem že sklenjena stvar. Kakor znano, sta oba gospoda pozneje svoje naziranje o gosp. Hribarju revidirala. Zato ne verjamemo, da bi sovražstvo dr. Ravniharja izviralo iz te epizode. Vzroki so drugje in o njih bo še prilika govoriti.

+ **Zaslužna lekcija.** «Avtonomist» je te dni priobčil članek o «javni poštenosti», ki ga beležimo, da se vidi, kako sodijo dosledni politični nasprotniki o politični moralni zajedničarske gosode. «Avtonomist» pravi: «Slovenski Narod» je oficijelno postal poluavtonomističen. Posebno ta list je nas (avtonomiste) radi avtonomističnega programa napadal, sumničil in denunciral. Sedaj se sam ogreva za nedeljsvo Slovenijo in za revizijsko Vidovdanske ustave. Osvojil si je torej lep del našega separatističnega programa. Vsakdo se lahko moti. Toda pošten človek obzluje in prekliče. «Slovenski Narod» pa molči, prepisal je naš (avtonomistični) program in havzira z njim po svetu kot s pristno svojim duševnim produktom! To je velika javna nepoštenost! «Jutrovcem» moramo kot svojim načelnim političnim nasprotnikom priznati: dosledni so. Samo dva lista sta pri nas doledna. «Avtonomist», ki dosledno zastopa slovensko avtonomijo (separatistično tezo treh narodov. Op. ur.) in «Jutro», ki je dosledno «centralistično» (pravično unitaristično. Op. ur.). Vse, kar je vmes, pendla sem in tja, je brez stalnega resnega programa. To so konjunkturisti! — Uzaljeni očetje zajedničarskega programa so svojim učencem povedali bridko resnico!

+ **Prevelik optimizem.** «Samouprava», glavno glasilo radikalne stranke, je smatrala za potrebno, da napiše cel uvodnik na naslov onega jugoslovanskega časopisa, ki se noče navduševati za fašistični prevrat v Italiji. Ona je na vse optimistična in trdno prepričana, da se bo spor med našo državo in Italijo sedaj, ko je Mussolini ministrijski predsednik v Rimu, hitreje rešil. «Samouprava» piše: «Prišel je čas likvidacije vprašanj, ki so že rešena. Gospod Mussolini dela pota, spušta desko čez jezove, osigurava prehode. Potrebno je, da ga tudi mi v vsem tem samo podpiramo. Močan in velik, bo on, verujte, prišel v «vodovino obeh narodov, ker že danes dela utis, da mu leži na srcu usoda obeh narodov na Jadranu.» Kolikor je nam in vsem, ki so zasledovali dosedanje delo gosp. Mussolinija, znano, je ta optimizem beograjskega oficijozna vse prej kot opravičen. Res je, da je treba malo počakati, da se vidi, koliko je dati na besede ustvaritelja in voditelja italijanskega fašizma, ki je dajal v prvem momentu zmage razne izjave, ki niso bile naši državi sovražne. Ampak previdni moramo biti in ne verjeti kar na slepo vsemu, kar reče ta sin naroda, znanega po svoji neodkritosrčnosti.

+ **Prevelik optimizem.** «Samouprava», glavno glasilo radikalne stranke, je smatrala za potrebno, da napiše cel uvodnik na naslov onega jugoslovanskega časopisa, ki se noče navduševati za fašistični prevrat v Italiji. Ona je na vse optimistična in trdno prepričana, da se bo spor med našo državo in Italijo sedaj, ko je Mussolini ministrijski predsednik v Rimu, hitreje rešil. «Samouprava» piše: «Prišel je čas likvidacije vprašanj, ki so že rešena. Gospod Mussolini dela pota, spušta desko čez jezove, osigurava prehode. Potrebno je, da ga tudi mi v vsem tem samo podpiramo. Močan in velik, bo on, verujte, prišel v «vodovino obeh narodov, ker že danes dela utis, da mu leži na srcu usoda obeh narodov na Jadranu.» Kolikor je nam in vsem, ki so zasledovali dosedanje delo gosp. Mussolinija, znano, je ta optimizem beograjskega oficijozna vse prej kot opravičen. Res je, da je treba malo počakati, da se vidi, koliko je dati na besede ustvaritelja in voditelja italijanskega fašizma, ki je dajal v prvem momentu zmage razne izjave, ki niso bile naši državi sovražne. Ampak previdni moramo biti in ne verjeti kar na slepo vsemu, kar reče ta sin naroda, znanega po svoji neodkritosrčnosti.

bo on, verujte, prišel v «vodovino obeh

narodov, ker že danes dela utis, da mu leži na srcu usoda obeh narodov na Jadranu.» Kolikor je nam in vsem, ki so zasledovali dosedanje delo gosp. Mussolinija, znano, je ta optimizem beograjskega oficijozna vse prej kot opravičen. Res je, da je treba malo počakati, da se vidi, koliko je dati na besede ustvaritelja in voditelja italijanskega fašizma, ki je dajal v prvem momentu zmage razne izjave, ki niso bile naši državi sovražne. Ampak previdni moramo biti in ne verjeti kar na slepo vsemu, kar reče ta sin naroda, znanega po svoji neodkritosrčnosti.

Po svetu

— **Bivši grški ministri pred sodiščem.** Bivši grški ministri Gunaris, Stratos, Protopopadakis, Theotokis in še par drugih bo postavljenih pred sodišče, da se zagovarjajo za svojo politiko, ki je baje edina uničila Grčijo v Mali Aziji. Obravnave se bodo pričele v ponedeljek v veliki dvorani atenskega parlamenta in bodo javne.

— **Velika rudniška nesreča** se je zgodila v rudniku v Johnstonu v Ameriki, kjer je bilo vsled eksplozije jamega plina zasutih 140 rudarjev. Doslej so izkopali 25 mrtvih in nekaj živih rudarjev izpod zemlje, o ostalih pa še ni vesti.

— **Sovjetski generalstabi častniki v inozemstvu.** V Berlin dospel je 30 sovjetskih generalstabi častnikov, katere je poslala sovjetska vlada v naučne svrhe v inozemstvo. Vsi ti častniki so že v Rusiji dovršili generalstabno akademijo.

— **Prva električna lokomotiva v Franciji.** Francosko prometno ministrstvo je izročilo te dni v promet prvo električno lokomotivo za normalni železniški promet. V kratkem bo stavljenih v promet še nadaljnjih 50 električnih lokomotiv, tako bo na ta način izvršena elektrifikacija 9000 km dolgega južno-francoskega železniškega omrežja. Te električne lokomotive vozijo lahko s hitrostjo 90 km na uro in so torej porabne tudi za brzovlake.

Prosveta

Ljubljanska drama.
Sobota, 11.: R. U. R. Izv.
Nedelja, 12.: Ob 3. popoldne Krojaček-junaček. Izv. — Ob 8. zvečer Svatha Krečinskega. Izv.
Ponedeljek, 13.: Svatha Krečinskega. D.
Torek, 14.: Zaprt.
Sreda, 15.: «Jack Straw». A.
Četrtek, 16.: «RUR». E.
Petek, 17.: «Svatha Krečinskega». B.
Sobota, 18.: «Ploha». Izv.

Ljubljanska opera.
Sobota, 11.: Madame Butterfly. Gostovanje ge. Poljakove. Izv.
Nedelja, 12.: Jenufa. Izv.
Ponedeljek, 13.: Zaprt.
Torek, 14.: Seviljski brivec. B.
Sreda, 15.: Jenufa. C.
Četrtek, 16.: «Triptyhon». D.
Petek, 17.: Zaprt.
Sobota, 18.: «Carmen». A.

Sentjakovski gledališki oder.
Sobota, 11.: Mladost.
Nedelja, 12.: Mladost.

Mariborsko gledališče.
Sobota, 11.: «Dnevi našega življenja». C in kuponi.
Nedelja, 12.: «Baron Trenk». Izven in kuponi.
Torek, 14.: «Dnevi našega življenja». B.

Opozarjamo ponovno na nedeljski koncert «Lisinskega» v Ljubljani v Unionovi dvorani. «Lisinski» bo izvajal slovit ciklus dr. Sirole na tekste hrvatske renesančne in baročne poezije duhovniških pesnikov Hektorovića. Najljubše sirole v duhu te stare narodne poezije je ustvaril Sirola muziko, ki odgovarja tekstu in je skoz in skoz naša, četudi ne porablja izrecno narodnih motivov. Vstopnice se dobivajo v trgovini Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

Koncert «Zveze godbenikov za Slovenijo», ki se je vršil sinoči v veliki dvorani hotela Union, je zaslužil boljši obisk, čeprav ni bil ravno prazen. G. Matičič je izvajal po eno Smetanovo, Čajkovskega, Wagnerjevo delo in Brucknerjevo simfonijo v D-molu, ki je tvorila višek programa. Skladbe so bile vestno naštudirane in izrazito podane — boljše izvedbe si pač skoro ne moremo želeti, kakor Matičičeve. Občinstvo je navdušeno ploskalo koncem vsakega stavka, posebno Wagnerjeva «Smrt Siegfrieda» je napravila silen vtis. O koncertu spregovorimo še obširneje.

Kvartet Zlaka na Vrhniki. Kvartet Zlaka se je odzval povabilu pevskega odseka na Vrhniki, in bo priredil v nedeljo dne 12. novembra ob 8. uri zvečer v Društvenem domu koncert. S tem bo izpolnjena želja vrhniškega občinstva, ki je že lani naprosilo kvartet, da gostuje en večer na Vrhniki, pa takrat to ni bilo mogoče. Spored je lepo izbran in obsega dela svetovnih komponistov. Zanimanje med občinstvom za ta koncert je splošno.

Marijonetno gledališče v Ljubljani igra v nedeljo dne 12. novembra poslednjič v tej sezoni «Zakleti kalif» in Pocijevo burko v 1. dejanju «Preizkušnja». Predstave se vrše ob 15. in 18. uri. Pred prodaja vstopnic se vrši pri blagajni marijonetnega gledališča v Mestnem domu vsako soboto ob 15. do 17. ure in nedeljo ob 10. do 12. ure.

Sokolstvo

Sokolsko društvo v Šiški priredi v soboto 11. novembra v ljudski šoli predavanke «Sokolstvo in javnost». Predava brat Petrič. Začetek ob pol 8. zvečer.

Graditev Tyršovega doma v Prazi. Češkoslovaško Sokolstvo namerava prirediti v najkrajšem času z graditvijo Tyršovega doma. Proračun za to stavbo znaša nekaj nekaj nad 18 milijonov čeških kron. To vsoto bo nabralo iz svoje srede članstvo češkoslovaških sokolskih društev.

Sport

Ponovna tekma med Primorjem in Ilirijo. — S. K. Primorje se je odzvalo pozivu na ponovno tekmo z Ilirijo. Po dogovoru se vrši tekma v nedeljo 12. t. m. ob 15. uri na igrišču Ilirije pred drž. kolodvorom. Igro bo vodil sodnik iz Zagreba. — Predtekma med Slovanom in rezervno Ilirijo se prične ob pol 2. uri.

S. K. Jadran v Ljubljani sklicuje v soboto, 11. t. m. ob 20. sestanek vsega rednega članstva v gostilni pri Lozariju. — Radi posebne važnosti tega sestanka je udeležba obvezna. — Klub je ustanovil tekočateljsko sekcijo. Kdor želi gojiti to panogo športa, naj blagovoli javiti svoj pristop na naslov: M. Kregelj, Trnovski pristan št. 14.

S. K. Jadran v Ljubljani sklicuje v nedeljo dne 12. t. m. ob 10. uri dop. sestanek damske sekcije v gostilni pri Lozariju. Udeležba obvezna.

Rušitev rekorda na 10 km. Dne 12. t. m. ob pol 10. se vrši na prostoru S. K. Ilirije rekordni poizkus tek na 10 km na progi: igrišče Ilirije - St. Vid - izrišče Ilirije. Rušitev rekorda na 10 km poizkusita znana tekača gg. Čuk in Praunseis. Kakor znano ima g. Čuk dosednji jugoslovanski rekord na 10 km z 37:19.

Oficijelni izidi prvenstvenih tekem. Z ozirom na našo notico v sportni rubriki z dne 2. novembra moramo ugotoviti, da LNP, oz. g. tajnika Klemenčiča ne zadene nobena krivda, ker je g. Klemenčič, ki nam gre vedno rad na roko, prinesel obvestilo o tekmi med Jadranom in ljubljanskim Svobodo v uredništvu, kjer pa se je založila in vsled tega ni bila objavljena. Toliko v pojasnilo, ker nečemu nikomur delati krivice.

Nogomet v Beogradu. V sredo je Vardar porazil Jugoslavijo z 2 : 1 (1:0).

Češko nogometno prvenstvo. Na čelu prvenstvene tabele stoji po zadnjih tekmah Sparta s 24 točkami. Enako točko ima Slavija, ki pa je odigrala eno tekmico več kot Sparta in je tudi njeno razmerje glede golov slabše. Sledijo Čechie Karlin. Union Žižkov, Vrsovice itd. Na zadnjem mestu je Meteor VIII. s 5 točkami.

Za poduk in kratek čas

Informacije o Demokratiški stranki žrpa «Slov. Narod» iz raznih beograjskih, zagrebških in, če je sila celo iz kočevskih velenov. Najljubši viri so mu beograjska «Epoha» (last zagrebškega bloka Demetrovića ter sestra «Jutr. lista», naklada 1500), «Slobodna Tribuna» in podobni. Rad citira tudi «Straž» in kakor rečeno mu tudi kočevski «Radikal» včasih prav pride. V najnovejšem času je našel novega izvrstnega informatorja o dogodkih v Demokratiškem klubu. To je neki «Radnički Dnevnik», iz katerega reproducira «Narod» natančno opisane prizore iz debat v Demokratiškem klubu. Sedaj šele vemo, kaj vse je povedal gospod Angelič g. Pribečević in kako strahno sta se ta dva gospoda udarila! Castivrednemu «Sloven. Narodu», ki nič ne zna, bi lahko povedali, da je g. Angelič sicer «dober čiča», vendar ga je Demokratiški klub radi njegovih raznih navčnih političnih eksperimentov postavil nekoliko v ozadje in gg. Davidović ter Pribečević sta složno glasovala, da se ga ne pušča več na važna mesta. Klub ga je soglasno izločil od kandidature v finančni odbor, kojega član je dosedaj bil.

Pa vrnimo se nazaj. Razgovor, ki ga reproducira «Slov. Narod» ni popoln. Poslanec Angelič narareč ministru Pribečeviću ni le očital, da manj zna nego vsak vaški župan v Sumadiji, temveč je zahteval da Demokratiški klub takoj pozove zajedničarje iz Ljubljane, da razčistijo situacijo. Pri tem so se odigravali pretresljivi prizori. Klub je sklenil, da v bodoče pred vsako odločitvijo vpraša za mnenje zbor ljubljanskih uskokov.

Klerikalni zmaf se je izselil iz Slovenčevega uredništva. Požri je ostanek klobase, ki mu jo je odnesel rdeči maček ter se je moral podati v sanatorij.

Apel na mrtve. Te dni razpošilja Zajednica svoje manifeste križem Ljubljane, živim in mrtvim. Poročajo nam, da se je dosedaj javilo že 1247 blagopokojnih ljubljancev, katere kliče Zajednica na pomoč. Gre za očitno pomoto. Pokojni napredni ljubljanci so izstopili iz demokratiške stranke, ker so morali na drugi svet in protestirajo, da jih hočejo zajedničarji šteti med svoje.

Pišejo nam: Predsinočnem nas je sedela večja družba v znani gostilni — no recimo — «pod hrastom». Zbijali smo volilne šale, na račun Zajednice, zabava, ki je sedaj zelo popularna. Zajednica je bila reprezentirana po svojem kandidatu g. S., ki je bil jako dobre volje. Naše razlage so ga tako oduševile, da je pograbil zajedničarski manifest, ki smo ga ravno komentirali, ga svečano opijeval, raztrgal in vrzel pod mizo. Mi smo temu simboličnemu aktu sledili z velikim zanimanjem. Predstavniki Zajednice morajo že vedeti koliko je vreden njihov manifest.

* **Ustanovni občni zbor društva Dečji in materinski dom kraljice Marije** se je vršil v četrtek, dne 9. novembra popoldne ob 6. v posvetovalnici na mestnem magistratu. Za Dečji in materinski dom v Ljubljani je dal inicijativno dr. M. Ambrožič ter je vso akcijo vodil Slovenski del Narodnega ženskega saveza v Ljubljani. V dobi od 2. februarja, ko se je vršil sestanek vseh ženskih društev Slovenije, doslej je žensko nabralo 1.241.840 K 56 v. Zlasti so marljivo zbirali Klub Primorsk, Rdeči križ v Ljubljani, Društvo SHS žena za siročad, razne strokovne organizacije, podružnice Kola jugoslovanskih sester v Sloveniji, razne občine, hranilnice, imovitosti posamezniki, šolska mladina itd. Zbirka po bankah se doslej še ni obnesla, a je upati, da se tudi te odzovejo. Občni zbor je po primernih popravah sprejel pravila novega društva ter izvolil izvrševalni odbor peterih članov in peterih namestnikov. Izvoljeni so bili odborniki: gg. Franja Tavčarjeva, Alojzija Stebičeva, Ivanka Leskovičeva, dr. V. Krejčič in dr. Janko Kersnik.

* **Povratek jugoslovanskih vojnih vjetnikov iz Rusije.** Včeraj je prispelo v Maribor zopet 132 jugoslovanskih vojnih vjetnikov iz Rusije. Med njimi je 50 žen in nekaj dece. Slovencev je 8, med njimi 2 poročnika in 2 zdravnika. Prišli so vsi zdravi in so sedaj v mariborski vojaški bolnici, da jih pregledajo. Včeraj popoldne jim je v pozdrav svrnila vojaška godba. Prvi transport od 3. novembra je odpotoval domov.

* **Priznanje zaslug za narodno osvoboditev.** «Službene Novine» objavljajo kraljevi ukaz, s katerim se pooblašča predsednik ministrskega sveta, da sme predložiti narodni skupščini načrt zakona o narodnem priznanju onim osebam in njih rodbinam, ki so si v poslednjih vojnah pridobile zasluge za narodno osvoboditev.

* **Maksimiranje rodbinskih doklad.** Včerajšnji «Slovenec» mi očitno, da sem kot tajnik OZ zagovarjal sistem dveh rodbinskih članov za nižje državne nameščence in s tem via facti odobral maksimiranje rodbinskih doklad. Izjavljam pod častno besedo, da sem kot tajnik OZ iz lastnega nagiba in ob vsaki priliki obojalo nesocialno in krivično uredbo o maksimiranju doklad ter v privatnih razgovorih s tovariši - uradniki naglašal nujno potrebo, da se ta uredba, ki bi je v obraz načelu enakopravnosti, čim prej ukine. Joža Bekš, tajnik OZ. — Ta izjava, o katere verodostojnosti pač ne bo nihče dvomil, je nov dokaz, kako ostudnih oklevačevalnih sredstev se poslužujejo klerikali v svojem obupnem volilnem boju. Ured.

* **Slovenske šole na Westfalskem.** Iz Nemčije poročajo, da je Zveza slovenskih delavcev poslala pruskemu ministrstvu prošnjo spomenico, v kateri zahteva, da se odprejo za slovensko dečo osnovne ljudske šole.

* **Spominske poštne znamke.** Kakor poročajo beograjski listi, se bo povodom kronanja kralja Aleksandra izdalo 17 milijonov spominskih poštne znamke, ki se izdelujejo v Ameriki. Izdale se bodo znamke po 1, 2 in 3 dinarje.

* **Prevoz padlih vojakov.** Ministe: ver je prometnemu ministrstvu predložil zahtevo, da se dovolijo vsem družinam članom, oziroma sorodnikom znane železniške olajšave pri prevozu padlih vojakov.

* **Izpremembe v državni službi.** Ravnatelj knjigovodstva pokrajinske uprave za Slovenijo v Ljubljani, Anton Hočevar, je premeščen v resort ministra za finance. — Upravnik glavne carinarnice na Rakeku Kosta Lulić je imenovan za glavnega revizorja pri generalni direkciji carin.

* **Vojaška posebna vest iz Maribora.** Dosedanji komandant artilerijske vojašnice v Mariboru g. pukovnik Krupežević je imenovan komandantom moravske brigade v Nišu. Za naslednika pride v Maribor polkovnik Savo Trifković iz Zagreba. Začasno pa vodi šolo g. pod pukovnik Mergetič.

* **Osebnosti iz Murske Sobotice.** Franc Kovča, dosedanji sodni predstojnik, je imenovan za sodnega svetnika; dalje so imenovani sodniki dr. Mak, dr. Krvin, Ivanc in Farkaš definitivnim sodnikom.

* **Odlikovanje naših orožniških častnikov.** S kraljevim ukazom so bili odlikovani za svoje vestno službovalje sledeči naši orožniški častniki: polkovnik Dragoslav Dragič s Karagorgiovo zvezdo IV. vrste, polkovnik Dragutin Burkičević, podpolkovnik Rajmund Tarbuk ter majorja Henrik Sabothajin in Rudolf Ovetka pa z redom Belega orla V. vrste; majorja Jakob Sagadin in Rudolf Schmidt sta dobila red Sv. Save V. vrste; razen omenjenih so bili odlikovani še kapetan Franc Kotušek in podporočnik Ivan Škodlar z medaljo za vojaške vrline, kapetana Milan Kapačević in Ivo Mehle z zlato in Tomo Tonković s srebrno medaljo.

* **Stipendij za zdravstva epidemio-loga.** Novosadski zdravstveni odsek je razpisal natečaj za stipendista-zdravni-ka, ki bi hotel dve leti v Nemčiji študirati epidemiologijo. Stipendist dobi mesečno 2000 Din, potne stroške in povračilo taks.

* **Zimsko blago po znižani ceni.** Ljudska preskrbovalnica, družba z o. z. v Ljubljani (Turistični trg 1) je prešla iz

Prage v imenu češkoslovaških tekstilnikov večjo množico zimskega blaga po znižani ceni v svrhu razprodaje med manj premožno prebivalstvo. Blago je dveh vrst, in sicer zelenkasto-sivo suknino L vrste po 60 Din za meter in II. vrste po 48 Din za meter. O tem se občinstvo opozarja s pristavkom, da so vzorci vsakemu, ki se za blago zanima, na vpogled pri mestnem magistratu na mestni policijski stražnici (srednja hiša, v veži, I. vrata na levo). Blago se po tem kupi ali naroči brez posredovanja državnih uradov proti gotovemu plačilu neposredno pri Ljudski posredovalnici v Ljubljani. Da se pa prepreči vsaka zloraba od strani prekupevalcev, se more blago nabaviti samo proti potrdilu mestnega magistrata, da dotičnik rubi blago zase, oziroma za svojo družino.

* **Sladkor za državne nameščence.** V svrhu pobiranja draginje življenjskih potrebščin in da se državnemu uradništvu vsaj nekoliko olajša skrb za prehrano, je finančni minister ves leto-nji pridelak sladkorja državnega posestva Belje dal na razpolago ministru za socialno politiko s 25 odst. popustom od dnevnice cene. Minister za socialno politiko je dodelil zvezi nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev 400 vagonov tega sladkorja po isti ceni pod pogojem, da ga prepusti nabavljalnim zadrugam državnih nameščencev cele države. Zveza prodaja ta sladkor s popustom 24 odst. od dnevnice cene, a 1 odst. bo zveza porabila v kritje stroškov za razdelitev sladkorja.

* **Seja Središnjega urada za osiguranje radnika** se vrši dne 14. novembra ob 10. uri popoldne v Zagrebu. Na dnevnem redu je predvsem zadeva zgradbe palače ljubljanskega okrožnega urada. Na sejo so povabljeni poleg članov ravnateljstva tudi predsednik ljubljanskega okrožnega urada dr. Golia in rav-natelj Kocmur.

* **«Umazana konkurenca».** «Slov. Narod» se bridko pritožuje, da mu delajo demokratski listi «Jutro», «Tabor» in «Domovina» hudo konkurenco in je izven sebe, da mariborsko naletstvo JDS opozarja somišljenike, da «Slov. Narod» ni več demokratsko glasilo. Gospodje iz Knafjeve ulice so desetletja terorizirali napredno javnost in gorje onemu, ki se jim je upal upreti. Spominjamo se izmed mnogih slučajev enega: Leto 1913 so grozili «Učiteljski tiskarni» z bojkotom, odpovedanjem kreditov in podobnimi terorističnimi akti samo zaradi tega, ker sta se v «Učit. tiskarni» tiskala lista «Dan» in «Učit. tovariši», dva strogo napredna lista, ki pa nista bila vselej zadovoljna s posameznimi oportunističnimi čini nekaterih vodilnih gospodov tedanje nar. napr. stranke. Danes isti «Slov. Narod» javka, če mu pristaši demokratske stranke, katero blati, smeši in napada, odpovedujejo. Poglavje o konkurenci je v ostalem zelo zanimivo. Treba si je le ogledati famozna vabila «zvestim naročnikom» na zaupne sestanke, ki jih prireja dva delegata Narodne tiskarne, pa se ti takoj odkrivajo globlji motivi ustanovitve Zajednice. Silno je «Slov. Narod» hud, da je «Jutro» prejelo 300.000 Din strankarske podpore. Vsakdo ve, da listi drugih strank dobivajo še povsem druge subvencije. Podpora, ki jo je «Jutro» dobilo, je omogočila, da smo ustanovili in spopolnili list, ki ni le kot informator prvi nad vsemi slovenskimi, temveč je tudi neomajni bojovnik za demokratsko stranko in njene ideje. Brez «Jutra» bi bila stranka v rokah upravnega sveta Narodne tiskarne in bi se danes ne mogla niti braniti proti brezvestnim napadom in intrigam uskokov. Hinc illic lacrimae! «Jutro» se prav nič ne strahuje prejetih podpore. Vsak kraljar, ki ga je dobilo, je bil porabljen za izboljšanje lista. «Slov. Narod» pa naj se ne trka na prsi. Znano je, da je vodil letos ono ostudno kampanjo proti demokratski stranki in zlasti proti dr. Jerjavu, ki jo je uprizoril Čiro Kamenarovič, za denar, da je bil v obliki cinseratnih pristojbin» podkupljen s težkimi tisočaki. Njegovo moralno ogorčenje mu je neslo okrog 100.000 K. V tem oziru je «Slov. Narod» hors concors.

* **V znamenju absolutizma.** Pod tem naslovom je priobčil «Slovenec» z dne 9. novembra kolono dolg članek o razpustu «Narodne Citalnice» v Murski Soboti, ki je prešla v last «Sokola». Svetujemo «Slovenčevemu» dopisniku in bralecem lista, naj celi članek obrnejo narobe in prišli bodo do zaključka, da so samo Sokoli ustvarjajoč faktor v Prekmurju, ki se je največ žrtvoval in se še sedaj žrtvuje za povzdigo kulture. Vse dramske vzporednice so se vršile samo po inicijativi «Sokola». Nasprotno pa je stala «Narodna Citalnica» tako trdno, kakor Napoleon po bitki pri Lipskem. Resnici na ljubo povemo še, da so bili ravno klerikali tisti, ki so hoteli zasesti «Citalnico» in jo porabiti za svoje agitacijske posredništvo. Toda ostali člani «Citalnice» so za to nakano pravočasno zvedeli in na občnem zboru je na popolnoma zakonit način z glasovanjem, prešlo vse premoženje v last «Sokola». S tem je «Citalnica» sama preprečila, da bi se njeno premoženje porabilo za kakšno drugo, kakor samo za kulturne svrhe. Proti pravilnemu sklepu občnega zbora so nekateri sicer vložili priliz na okrajno glavarstvo in rekli, da se ni rešen. Zakaj, ne vemo, opažajo pa se nekaki zavlačevalni nameni. Okrajno glavarstvo je namreč vsel

tega slučajja odvzelo referentno za druzetvene namene in poverilo ta akt klerikalnemu komisarju dr. Bratini.

* **Električna razsvetljava v Logatcu.** Iz Logatca nam poročajo: V Logatcu smo dobili električno razsvetljava. Instalacije za razsvetljava so do malega že dovršene v celi občini Dolenji Logatec. Tok se bo mogel uporabljati tudi kot gonilna sila, kar pride v poštev zlasti pri mali obrti, ki bo zaradi neugodne lege za gojitve kmetijstva dobila več jega razmaha. Gospod Gabriel Oblak, ki je lastnik tega podjetja, je s to važno kulturno napravo mnogo pripomogel k napredku Logatca.

* **Celjski bančni nastavljenici** so, kakor nas obvešča njihova organizacija, razpravljali na svojem zadnjem sestanku o katerem smo včeraj poročali, le o internih društvenih organizacijskih zadevah. O vprašanju povijanja plač na sestanku ni bilo govora.

* **Na sestanku mariborskih trgovcev** v četrtek zvečer, ki je bil žal precej slab obiskan, je poročal predsednik trgovskega gremija g. Weigl o načrtu zakona o izenačenju direktnih davkov in o novem načrtu carinske tarife, kjer bodo potrebne nekatere spremembe in se mora trgovstvo izreči proti visoki zaščitni carini, ki jo zahtevajo v škodo konzumenta industriji. Po referatu se je razvila živahna debata glede uvoznih težav. Posamezni trgovci bodo sporočili gremiju do dne 20. nov. pismeno svoje konkretne predloge o načrtu nove carinske tarife. Za razpravljanje o načrtu zakona o izenačenju direktnih davkov pa je bilo sklenjeno, sklicati poseben sestanek, kjer bo poročal višji davčni uradnik. Trgovci so razpravljali tudi o prometnih težkočah in se je navedel zopet drastičen slučaj prometnega nerada: Neki mariborski trgovec ima že 4 tedne na poti iz Banata par vreč paprike, ki pa še ni došla od nikoder. Zagrebški kolodvor pa je še vedno tako zabasan, da morajo iti pošiljke iz Maribora za južno od Zagreba preko Ljubljane.

* **Razmere na kolodvorski restavraciji v Mariboru.** Naročnik iz Maribora nam piše: Zadnji čas je, da napravi kompetentna oblast red na kolodvorski restavraciji v Mariboru. Vsak potnik, ki obišče restavracijo, pri najboljši volji ne more dobiti vtisa, da je v Jugoslaviji. Med nastavljenim osebjem se sliši vedno le nemškutarjenje, kaj šele, če pelje pot enega ali drugega mimo kuhinje. Čeprav je najemnik Nemes, bi moral že iz takta vpoštevati, da posluje v Jugoslaviji in ne v Avstriji.

* **Atentat na šolskega nadzornika.** V Danilovem gradu v Orni gori sta se prošle nedeljo zaradi neke osebne zadeve sprla tamkajšnji učitelj Grgorje Radonič in šolski nadzornik Blaž Begović. V prepiru je Radonič potegnil revolver ter večkrat ustrelil na svojega nadzornika, vendar ga ni zadela nobena kroglica. Spopad se je vršil pred neko kramo. Gostje so prihiteli pred hišo ter so razorožili Radoniča in ga izročili orožnikom.

* **Nesreča pri delu.** Balažič Mihael, posestnikov sin iz Veščice pri Murski Soboti, se je preteklo nedeljo zvečer iz Predanovcev peljal proti domu. V sled dobre kupčije je močakar malo preveč pogledal v kozarec. Ker je hotel pred tem priti domov, je konje dobro pogajal, pri diru pa izgubil ravnotežje in padel pod voz. Pri padcu se je potolkel po celem životu in obležal na cesti tako dolgo, da ga niso mimo idoč ljudje pobrali in spravili domov, nato pa v bolnico.

* **Nesreča pri delu.** Balažič Mihael, posestnikov sin iz Veščice pri Murski Soboti, se je preteklo nedeljo zvečer iz Predanovcev peljal proti domu. V sled dobre kupčije je močakar malo preveč pogledal v kozarec. Ker je hotel pred tem priti domov, je konje dobro pogajal, pri diru pa izgubil ravnotežje in padel pod voz. Pri padcu se je potolkel po celem životu in obležal na cesti tako dolgo, da ga niso mimo idoč ljudje pobrali in spravili domov, nato pa v bolnico.

* **Drobne vesti.** Ljubljanski krojaški mojster S. Potočnik, ki je v Selenburgovi ulici imel svojo delavnico, je — kakor pripovedujejo — zaradi dolgov zapustil Ljubljano ter pobegnil v Svico. Prijavilo se je že več strank, katere je Potočnik oškodoval za znatna zneske. — Gostilničarju Francu Breškvarju ob Cesti na loko, je neznan slikovec ukradel 16.000 kron.

* **Smrtna obsodba.** Prošli tork se je v Subotici vršila obravnava proti Petru Novaku iz Sente, ki je ubil svojo mater, očeta in brata z namenom, da se polasti očetovega posestva. Sodišče je Novaka obsodilo na smrt na vešilih.

* **Zasaden verzični zlatnine.** V mariborskih listih je te dni ponujal neznane zlatnine, ki jo je imel v zalogi v hotelu «Zamorec». Za interesantno kupčijo pa se je zanimala tudi mariborska policija, ki je kmalu izsledila pravega lastnika, nekega Tomince, rokaja iz Primorja, ki je imel svojo «trgovino» v Gradcu, odkoder je tihotapil razne zlatnine v Maribor. Policija je izročila Tomince sodniji, ki mu je zaplenila 12 zlatih ur in mu naložila 50.000 Din kazni, ker je utihotapil zlatnine.

* **Novi tihotapske zvižaje.** Kakor poročajo iz Maribora, je finančna straža prišla na sled novi zvižaji tihotapev. Tihotapci iz Avstrije izstopajo v Spiljah prekoračijo potem peš jugoslovansko mejo ter se potem od Pesnice peljejo zopet z vlakom. Na ta način se izognejo reviziji. Dne 7. novembra je straža zasledila nekega tihotapca iz Gradca, ki je na omenjeni način nameraval vtihotapiti v Jugoslavijo večjo količino cigaretnega papirja. Finančna uprava je odredila, da se tudi v Pesnici ustanovi carinarnica.

POLOŽAJ NA SVETOVNEM ŽITNEM TRGU.

Naša kraljevina, kakor sploh Srednja in istočna Evropa, trpi že izza početka jeseni na hudeh deževju, ki zelo ovirata setvena dela na polju. Sele zadnje dni se je pri nas vreme nekoliko zboljšalo. Radi tega je nevarnost, da se ne bo posejalo toliko žita, kolikor se je sprva nameravalo. Po nekaterih krajih naše države radi deževnega vremena niso mogli spraviti doslej takih poljskih pridelkov, med drugim krompirja, ki bi morali biti že davno pod streho.

Cene žitu na naših tržiščih so v zadnjem času precej čvrste in kažejo lahen porast. Hujše naraščanje cen zavira uvoz inozemskega žita in moka. V Vojvodini se je tržila pšenica zadnje dni povprečno med 1300 — 1420 K, stara rumena koruza med 1100 — 1200 K, nova koruza med 800 — 900 K, rž med 1100 — 1200 K, ječmen za pivovarne po okoli 1300 K, ječmen za krmo med 1100 — 1200 K, oves med 1000 — 1100 K, moka št. 0 med 2100 — 2200 K, otrobi med 700 — 800 K. Lahen porast cen je pripisovati v glavnem živahnemu povpraševanju po blagu kakor mogoče tudi temu, da se cene na svetovnih tržiščih držijo precej čvrsto.

Na nemških trgih cene žitu zaradi silnega padanja valute zelo naraščajo, vendar ne dosegajo svetovne paritete. Kupci so zelo vzdržljivi.

O francoski žetvi se naknadno poroča, da je boljše izpadla, nego se je pričakovalo. Izključeno ni, da je ta vest razširjena v svrhu podpiranja franka, ki je močno padel.

Na češkoslovaških trgih se zaradi zboljšanje valute cene talno nižajo. Isto se poroča iz Rumunije, vendar se nižanje cen ne vrši v isti meri, kakor se boljša valuta.

Poročila iz Avstralije govore o slabih izgledih žetve, ki prične v kratkem. Zlasti New South Wales toži o hudi suši. Cene so zato zelo čvrste.

V Argentini pričinja sedaj žetev, ki kaže dobre izgleda.

Iz Zedinjenih držav poročajo, da vladna v srednje zapadnem delu zelo suho jesensko vreme. Cene so v splošnem čvrste radi živahnega povpraševanja iz inozemstva.

Letošnja žetev koruze na severni polutli je po cenitvi Mednarodnega poljedelskega zavoda v Rimu zaostala za lansko za 8 odst. in je za 3 odst. slabša, nego povprečna žetev zadnjih pet let. V tej cenitvi ni zapadlena slaba žetev koruze v naši državi.

Čvrste cene žitu na svetovnih trgih imajo svoj razlog v živahnem povpraševanju in nakupovanju, ki vlada ta čas. Čim naval nakupovanja preneha, je pričakovati oslabljenja cen, ker svetovna žetev letos ni bila slaba.

ŽIGOSANJE AVSTRO-OGRSKIH OBVEZNIC.

Finančni minister je izdal rešenje pod D št. 25.585 od 6. t. m., s katerim se podaljša rok za žigovanje obveznic predvojnih posojil bivše Avstro-ogrske, in sicer:

1.) da se do 15. decembra t. l. morejo v smislu pravilnika D št. 4091 od 1920. popisati in žigosati obveznice predvojnih posojil bivše Avstro-ogrske, katerih njihovi imetelji doslej niso dali žigosati. Popisale in žigosale se bodo tudi obveznice predvojnih posojil, ki so bile depozirane in so se nahajale v inozemstvu ter so sedaj vrnjene njihovim lastnikom in vnešene v državo, brez ozira na to, če so žigosane s tujim žigom ali ne. Torej vse obveznice, vnešene v zemljo naše kraljevine, se imajo predložiti v žigovanje.

2.) Popisovanje in žigovanje obveznic vojnih posojil se ne bo vršilo.

3.) Ta rok se ne bo več podaljšal. Ako lastniki nežigosanih obveznic predvojnih posojil ne predložijo teh do določenega roka, se izpostavijo škodi, ker take obveznice ne pridejo v poštev pri razdelitvi dolgov, a naša država ne more izvršiti poravnave teh obveznic.

4.) Prošnje za naknadno žigovanje se imajo obenem z obveznicami predložiti Generalni direkciji državnih dolgov, Beograd.

5.) Vsaka prošnja mora biti opremljena s kolikom v smislu zakona o taksah.

— **Mariborski gremij trgovcev** je dobil ta teden, torej četrto leto po prevratu, končno potrjena, razmeram odgovarjajoča slovenska spremenjena pravila. V novih pravilih je važna izprememba, da so odslej člani trgovskega gremija tudi branjevalci, ki so imeli prej svojo lastno razdruzo. Sedaj tvorijo branjevalci v gremiju poseben pododbor in si določajo gremijski prispevek sami sporazumno z odborom. Njihovi prispevki bodo nižji od drugih gremijskih članov. Učna doba vajencev, ki se je lahko po starim pravilih podaljšala do štirih let, če je imel vajenec v hiši oskrbo, traja sedaj izključno 3 leta, ker si morajo vajenci rešiti v premožnih spodobnosti. To izpremembo je zahtevala vlada. Odbor se po novih pravilih zveša za enega podpredsednika, 1 odbornika in 2 namestnika, tako da bo štel odslej: predsednika, 2 podpredsednika, 8 odbornikov in 4 namestnikov. Novi odbor se bo konstituiral šele na prihodnjem rednem občnem zboru meseca februarja prihodnjega leta, ker je imel trg. gremij letos že dva izredna občna zbora.

— **Prevoz hrane v pasivne kraje.** Kakor nam poročajo iz Beograda, je prometni minister dovolil znatne olajšave za prevoz hrane v pasivne kraje naše države. Po ministrovem odloku so dovoljene olajšave glede znižanja železniške tarife za 3000 vagonov zrnatne hrane in mlevskih izdelkov s popustom 33 odstotkov. Pravico do teh olajšav imajo samoupravna telesa, občine, zadrage in zavodi, ki se bavijo s preskrbo življenjskih potrebščin v pasivnih krajih. Tarifne olajšave bodo veljavne do 1. avgusta prihodnjega leta.

— **Proti snovanju novih podjetij.** Ministrstvo trgovine in industrije namerava za določen čas ukiniti dajanje odobrenj za snovanje novih delniških družb v obliki denarnih zavodov ali industrijskih podjetij.

— **Rumunska in bolgarska moka v Beogradu.** Kakor poročajo iz Beograda, je dobila beograjska občina zadnje dni večje pošiljke moka iz Rumunije in Bolgarske.

— **Katere menjalnice morejo dobiti pravico prodajanja deviz.** Zaradi raznih vesti o dajanju dovoljenj menjalnicam za nadaljevanje poslovanja z valutami v zmislu čl. 257 finančnega zakona za l. 1922/23 objavlja finančno ministrstvo, da se je pri dajanju dovoljenj držal edino princip, da nadaljevanje menjalnih poslov morejo vršiti v prvi vrsti one tvrdke, ki so te posle opravljale že pred vojno. Za vse ostale menjalnice, ki so započele te posle za časa vojne ali po vojni, se odločuje le na osnovi vloženih dokazov o izpravnosti svojega poslovanja.

— **Carinska kontrola za simplonski ekspres.** Generalna direkcija carin je stačila prometnemu ministrstvu predlog, naj izda nastopno naredbo za potnike, ki potujejo s simplonskim ekspresom od Niša do Soluna: 1.) Potniki morejo nesti s seboj samo najnujnejše stvari, a nobenega blaga. 2.) Potniki so dolžni, da našim carinskim organom tako ob prihodu v državo kakor pri prehodu iz nje prijavijo ves denar in druge vrednostne predmete, ki jih nosijo s seboj. V slučaju, da potnik ne prijavi carinskimi oblastem na meji količine denarja, ki jo ima pri sebi, ali druge stvari, ki se mora cariniti, se bosta smatrala denar ali blago za neprijavljena in kot pozikusa tihotapstva.

— **Načrt za stabilizacijo nemške marke.** Iz Berlina poročajo: Inozemski strokovnjaki, ki so se na poziv nemške vlade sestali v Berlinu, so izročili državni-mu kancelarju svoj načrt za stabilizacijo nemške valute. Strokovnjaki predvidevajo stabiliziranje marke na 3000 do 3500 mark za en dolar. Ta predlog so po dolgi medsebojni konferenci izdelali švedski profesor dr. Gustav Kassel in Angleža Brandt in Keynes. Strokovnjaki so mišljenja, naj se približno polovica zlate zaloge Nemške države banke, ki znaša cela okoli ene milijarde, uporabi za stabilizacijo, obenem pa naj bi se odgodila reparacijska plačila najmanj za dve leti. V zvezi s tem se računa na pomoč bank, katerih zastopniki Brandt (solastnik londonske banke Lazar and Brothers) predlaga kombinacijo inozemskih bančnih kreditov v zvezi z zlatimi zalogami Nemške države banke.

Borza

Zagreb, devize: Dunaj 0.083 — 0.088, Berlin 0.94 — 1.04, Budimpešta 2.35 — 2.65, Bukarešt 39.75 — 41.25, Milan 258 — 262, London 273.50 — 278.50, New York 61 — 62, Pariz 397.50 — 402.50, Praga 198.50 — 201.50, Sofija 39 — 41, Švica 1123 — 1133, Varšava 0.40 — 0.50, valute: dolar 60 — 61, avstr. krona 0.0835 — 0.0885, češke 195.50 — 198.50, madžarske 2.35, marke 1, funti 268.50 — 273.50, franki 390.50 — 395.50, leji 39.75, švic. franki 1105 — 1115, lire 254 — 258.

Beograd, devize: Berlin 0.90, Budimpešta 2.58 — 2.59, Bukarešt 41, Milan 261, London 276, New York 61.50, Pariz 400, Praga 200, Sofija 45, Švica 1148, valute: avstr. krona 0.088.

Dunaj, devize: Zagreb 297.75 — 298.25, Beograd 1191 — 1193, Berlin 9.75 — 10.05, Budimpešta 30.85 — 30.95, London 329.400 — 330.000, Milan 3171 — 3179, New York 73.975 — 74.125, Pariz 4804 — 4816, Praga 2347 — 2352, Sofija 509.50 — 510.50, Varšava 4.65 — 4.75, Curli 13.485 — 13.515, valute: dolarji 73.550 — 73.850, levi 488 — 492, marke 9.90 — 10.40, funti 328.900 — 329.900, franc. franki 4745 — 4775, lire 3137.50 — 3152.50, dinarji 1176 — 1180, poljske marke 4.45 — 4.75, levi 469 — 471, švic. franki 13.400 — 13.460, češke krona 2335 — 2345, madž. krona 30.40 — 30.60.

Praga, devize: Berlin 0.3150 — 0.5150, Curli 576 — 579, Milan 134 — 135.50, Pariz 204.50 — 206, London 140.25 — 141.75, New York 31.45 — 31.85, Beograd 50.87 — 51.37, Sofija 23.05 — 23.45, Dunaj 0.0395 — 0.0495, Varšava 0.1450 — 0.2450, Budimpešta 1.2375 — 1.3375, marke 0.3250 — 0.5250, franc. franki 204 — 205.75, angl. funti 139.75 — 140.25, avstr. krona 0.0375 — 0.0475.

Curli: Berlin 0.07, New York 547.50, London 24.43, Pariz 35.80, Milan 23.65, Praga 17.45, Budimpešta 0.2225, Zagreb 2.25, Bukarešta 3.40, Sofija 3.75, Varšava 0.0350, Dunaj 0.0074, avstr. krona 0.0076.

Odgovorni urednik Fr. Brozovič
Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra»
Tisk Delniške tiskarne d. d. v Ljubljani

Z. Lichteneker:

Na Razlagovem grobu

Brežice, 8. novembra.

Na brežiškem pokopališču. Po obiskovanju grobov znancev in prijateljev, sem hodil na dan Vseh svetih od groba do groba in čital napise znanih imen. Neprijetno te prime pri prebiranju gotovih črk, ki so si jih omislili včerajšnji Nemci, današnji državotvorni Jugoslavlani. Dokument več za dejstvo, kako so se izgubljali nekdanji Slovenci v nemškem morju.

V Brežicah imamo dvoje pokopališč, staro in novo. Staro je popolnoma zapuščeno in se bo prej ali slej v ostro uporabljal v druge svrhe.

Mali družici, ki je bila z menoj na novem pokopališču, sem dejal: Pojdi va še na staro pokopališče, obiščimo našega dr. Razlaga, morda se ga nihče ne spominja in vzemimo seboj za vsak slučaj par sveč. Nihče ni oprekal, morda so čutili navzoči isto dolžnost, kakor jaz. Pridemo na staro pokopališče in vidimo, da na zapuščenem grobnici nivi le tu in tam brle poedine lučice. S travo zaraščeni grob, na njem mala divja vrtnica in ena sama svečica, — ta pogled pač prešine v dno duše! Stopamo dalje in pridemo pred lepo ograjeno, popolnoma zapuščeno, zaraščeno grobnico. Nizek masiven kamen z napisom: «Kdor dušno živi, ne umrje,» in ime «Dr. Jakob Razlag» mogočno klubuje razdirajočemu času. Poleg tega na isti grobnici drug spomenik, prevrtnjen na grob, kakor bi tlačil mrtveca, da ne bo mogel vstati. Na grobnici dva mala šopka. Hvala roki, ki ju je položila!

Kdor je naroden, ta občuti. Srce nas je zbolelo, ko smo zapazili, da grob našega narodnega buditelja dr. Razlaga nima gospodarja. Spomnili smo se besed, katere mu je pri odprtem grobu pred 42. leti dr. Josip Vošnjak zaklical: «Ti in Tvoje ime ostane Slovincem sveto in nepozabljeno na vekov veke.» Njegovo delo ni pozabljeno, pozabljeno je njegovo ime, pozabljen je on v domači grudi. Niti takrat se ne spominjamo delavnega moža, kadar zapojemo: «Bodi zdrava, domovina!...» Njegova pesem, naša pesem!

Dr. Razlag je bil prvi buditelj iz dobe narodnega probujenja. Sodeloval je pri prvih taborih in nastopal kot dober govornik. Posvetil se je odvetniškemu stanu in bil leta 1862. imenovan odvetnikom v Brežicah. Po 15letnem bivanju v Brežicah se je dr. Razlag preselil v Ljubljano, kjer je kmalu pozneje postal deželni glavar za Kranjsko. Prvi naš deželni glavar. Po mnogih ljubljanskih razočaranjih je odločil leta 1877. to dostojanstvo in se preselil zopet v Brežice, kjer je živel še tri leta. Umrli je 5. junija 1880 v starosti 54 let. Njegov pogreb je bil baje tako sijajen, da ga še ni videlo Posavje, kar izpričuje sivolasi celjski prvak gosp. dr. Serbec, ki se je dr. Razlagovega pogreba udeležil kot zastopnik celjskih Slovincov.

Danes naš dr. Razlag sameva na starem pokopališču, ki je že skoraj popolnoma opuščeno. Ne bo dolgo, pa bodo izginili na tem pokopališču vsi grobovi, izginil bo tudi grob našega narodnega buditelja in kmalu ne bo nihče več vedel, kje počiva mož, ki je za narod toliko delal in storil.

Jaz nisem poklican, da rešim vprašanje, smatram pa za narodni greh, ker se nobeno narodno društvo toliko ne pobriga, da bi vsaj enkrat na leto, na dan Vseh svetnikov, obudilo spomin moža, ki je vreden spomina. V Brežicah vendar obstoje narodna društva, kakor Jugoslovanska Matica. Ciril Metodova podružnica, Čitalnica in druga, katera bi pač morala nadzorovati grob zaslužnega, narodnega moža in skrbeti za to, da se izvede večja akcija narodnih činiteljev, ki preskrbe, da se njegov spomenik in telesni ostanki prenesejo na novo pokopališče.

Mož, ki mirno počiva v domači grudi, ne zahteva naše hvale, a dolžnost nas kliče, da storimo to, kar bi že morali zdavnaj storiti, in dolžnost nam je, da se poštenega dela svojih prednikov spominjamo radi sebe in svojih potomcev.

Novosti!

Za damske plašte v veliki izbiri. 84/V

A. & E. Skaberné Ljubljana Mestni trg 10

Vreče, drobno sol in vse specerijsko blago nudi po najnižjih cenah trvdka

SIRC-RANT, KRANJ ter kupuje najvišje poljske pridelke in suhe gobe. 86/I

Gradbeno podjetje
ing. Dukić in drug
Ljubljana, Bohoričeva ul. 20.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. 81

Tožba

proti mariborskemu stanovanjskemu uradu oz. občini radi odškodnine. (Protivstavno in protipostavno postopanje mariborskega Stanovanjskega urada, odnosno župana Grčarja.)

Preglednik finančne kontrole Karel Juršič je imel v Mariboru stanovanje. Z januarjem t. l. je bil premeščen v Sv. Lovrenca pri Ptuiju, svojo rodbino pa je pustil v Mariboru. Dasi po zakonu stanovanjski urad tako dolgo ne sme javnim nameščencem odvzeti njih poprejšnjega stanovanja, dokler niso našli na novem službenem mestu novega stanovanja, je vseeno protipostavno stanovanjski urad zaplenil Juršiču stanovanje; pa tudi ne glede na to ne bi bil smel stanovanja zapleniti, ker ga je Juršič še vedno uporabljal po svoji rodbini; zaplenitev pa je stanovanjski urad motiviral s tem, da stanovanja ne uporablja in ga je deložiral. Na tozadevno pritožbo je Pokrajinska uprava zasežni sklep razveljavila in stanovanjskemu uradu naročila, da naj Juršiča zopet postavi v stanovanje, dotičnega najemnika pa, ki se nahaja sedaj v stanovanju, deložira. Dosedanje postopanje stanovanjskega urada imenava ta odlok Pokrajinske uprave kot protivstavno in nezakonito. Stanovanjski urad pa se je šele sedaj postavil svoji nadrejeni oblasti po robu, ter vključil petkratnemu izrečnemu ukazu, da naj stanovanje takoj izprazni za Juršiča, tega ni hotel storiti! Dasi je dobil ukaz, tekem osmih dni poročati, da je odlok izvršil, je poročal še le čez dva meseca, da tega ni storil! Do danes še ni niti popravil svojega nezakonitega postopanja, niti izvršil ukaza nadrejene oblasti. Čl. 11. ustave, ki pravi, da je stanovanje nedotakljivo, določa tudi, da se mora vsakogar, ki se proti temu pregreši, kaznovati. Vendar doslej še ni znano, da se je ta sankcija v tem slučaju izvršila. Stanovanjski urad pa je tudi svojo oblast neresnično informiral, ker je poročal, da je Juršič stalno premeščen, dasi je imel v aktu uradno spričevalo o tem, da bo Juršič v najkrajšem času premeščen v Maribor nazaj. Ker Juršič na ta način ni mogel priti do stanovanja, s katerim ga je vezalo, zasebnopravno najemno razmerje, je nastopil pravno pot in potom sodišča dosegel stanovanje. Kakor čujemo, toži sedaj Juršič mestno občino za visoko odškodnino, ker je celih sedem mesecev moral s svojo rodbino prebivati v eni sobici in radi pomanjkanja kuhinje, utrpel potom prošen velikansko škodo. To breme bo seveda padlo na mariborske davkoplačevalce, ki se takih nepotrebnih izdatkov lahko veselijo.

V soboto dne 11. novembra v veliki dvorani «Narodnega doma» velik kabaret in plesni večer prirejen po plesalki **Izbe Sirks** in njenih učencih. Godba dravske divizije! Za izvrsten prigrizek in dobro pijačo preskrbljeno. Traja od 8. ure zvečer do 2. ure po polnoči. Najboljša Jimmy in Boston plesna para dobita nagrado. 3869

Objave

* Odbor Sokola I je na svoji včerajšnji seji sklenil preložiti svoj Martinov večer z ozirom na prireditve Šentpeterske podružnice C. in M. na poznejši čas.

* Sokolsko društvo v Kočevju priredi društveno čajanko na Martinovo nedeljo ob 19. uri pri br. Beljanu.

* Spominski dan za neodrošene brate priredi mariborska Jugoslovanska Matica v nedeljo 12. t. m. ob četrta na 11. predpoldan v veliki dvorani Narodnega doma v Mariboru.

* Jugoslovansko akademsko društvo «Triglav» v Zagrebu je izvolilo na semestrlnem občnem zboru sledeči novi odbor: Predsednik Švajcar Drago, cand. med.; podpredsednik Puncuh Vlado, cand. iur.; tajnik I. Volbank Josip, cand. med.; tajnik II. Kozinc Makso, stud. med. vet.;

Vremensko poročilo

Ljubljana, 9. novembra 1922.

Ljubljana 306 m nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	767.8	1.7	orezvetra	megla	—
Ljubljana	14.	766.9	5.8	sev. zap.	pol obl.	—
Ljubljana	21.	768.7	5.2	brezvetra	jasno	—
Zagreb	7.	766.6	7.0	—	oblačno	2.4
Beograd	7.	766.5	7.0	jug. zap.	—	2.0
Buda	7.	768.5	6.0	sev. zap.	dež	2.0
Praga	7.	768.2	6.0	sev. vzh.	oblačno	5.0
inomost	7.	770.4	3.0	brezvetra	—	—

V Ljubljani barometer višji, temper. normalna. Sonce vzhaja ob 6.53, zahaja ob 16.33

Letošnja jesen je rekordna glede dežja in slabega vremena; toliko neprijetnega kakor nam je poslalo nebo od 1. septembra dalje, ko se začne meteorološka jesen, celo v deževnih in vlažni Ljubljani še nismo doživeli zlepa.

Letošnji september izkazuje v Ljubljani ogromno množino padavin, to je 324 mm, kar znaša skoro petino vseh padavin, ki jih dobi naše mesto povprečno v celim letu. September je sicer pri nas dolekal suh mesec; povprečno je dobil n. pr. v dobi od leta 1896. do 1911. le 138 mm dežja, v dobi od leta 1851. do 1880. pa 143 mm. Največ, kar je dobil v dobi 1851. do 1893. in od 1896. do 1911. naš september dežja, je bilo 272 mm. Toliko kot letos tedaj še ni padlo v septembru dežja v Ljubljani v vseh navedenih letih.

September ima v Ljubljani povprečno 12 dni z dežjem. Letos na smo imeli de-

blagajnik Lenart Davorin, stud. med. vet.; gospodar Silan Stanko, cand. med. vet.; knjižničar I. Zagar Bogdan, cand. ing. for.; knjižničar II. Kajfež Drago, cand. ing. for.; arhivar Zgur Maks, stud. med.; odbojarski namestnik Krajnc Josip, stud. pharm.; in Jurhar France, cand. ing. for.; revizorja Grabli Ljubomir, cand. ing. for., in Krašna Ivan, stud. rez. com.

* Društvo «Soča» v Ljubljani vabi svoje člane, prijatelje in drugo občinstvo na «Martinov večer», katerega priredi v soboto, dne 11. t. m. — predvečer obletnice Rapalla, v salonu restavracije «pri Levu». Na vsopredju je: petje, godba, šaljivi govor v verzih: Martin in Rapallo (gospod Kragelj ml.), komični nastopi gospoda Kinčeva, Martinova živa gos itd. Vstopnina 3 Din. Začetek točno ob osmih in pol zvečer.

* Imena novih ulic v Ljubljani. Da se da vsakomur prilika, sodelovati pri določitvi imen novih ulic, vabi mestni magistrat občinstvo, da mu izrazi svoje tozadevne želje. Pismene predloge je vlagati v vložišču mestnega magistrata.

* Za Jugoslovansko Matico: «Društvo upravnikov za Slovenijo» v Brežicah je darovalo mesto venca na grob umrlega tovariša Ivana Španjola, poštnega upravnika v Trzinu, znesek 50 Din. — V kavarni Zalaznik v Ljubljani se je nabralo znesek 82.50 Din. Iskrena hvala! Posnemajte!

* Odbor Društva diplomiranih babic v Ljubljani opozarja občinstvo, da reflektirajo tudi babice na to, da se ravna z njimi stanu primerno, kadar se kličejo na pomoč. Najprimitivnejši takt zalteva, da vsakdo, ki pride po babico, točno pove, kako in kaj, Kdo jo rabi in kje, kakor se čisto dozaja, kar omalovažujoče: Ste prosti? Poidite z menoj! in podobno. Občinstvo prosimo, da to upošteva, potem ne bo več nepotrebnih pritožb na društvo ali mestni fizikat.

* Mestna zastavljavnica v Ljubljani ima tomesčno dražbo marca 1922 zastavljenih predmetov 16. t. m. popoldne.

* Dražbeni zakup prodajalne in gostilne s stanovanjem in inventarjem v Lukovici št. 3, za čas od 1. decembra 1922 do 31. decembra 1923, se vrši pri okrajnem sodišču v Brdu 27. novembra 1922 ob 10. uri popoldne. Varščina 10.000 K, pogoji razvidni v sodni pisarni.

* V restavraciji pri Lozarju v Ljubljani, Šentjakovski trg, se dobi na Martinovo nedeljo domača pitana goska, vsako soboto in nedeljo pa prvovrstne riževe, krvave in mesene klobase domačih prašičev. Na razpolago je tudi priznana dobra kapljica. Za obisk se priporočata J. in J. Pečnik.

SVILA
modni nakit, vse potrebščine za šivilje in krojače
najceneje
pri
A. Šinkovic nasl.
K. SOSS 43/III
Ljubljana, Mestni trg 19.

Kupim 3845
jedilnico

dobro ohranjeno. Naslov za ponudbe pove upravništvo «Jutra».

Avtomobile
kolesa, motorje
pnevmatiko vseh vrst
olie, bencin
in druge potrebščine ima vedno v zalogi
F. Floriančič
Ljubljana. 74

Mali oglasi

stanje do 20 besedi 5 Din., vsakih nadaljnjih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, doplačevanje, se premnoži do 20 besedi 5 Din., vsakih nadaljnjih 5 besedi 2 Din. — Plača se naprej (Lahko tudi s znankah). Na vprašanje se odgovarja le, ako je vprašanje priložna znamka za odgovor.

Stavbe

Osebe trg. podjetja,

verziranje v vseh pisarniških poslih, želi vsled slabih razmer premešiti službo. Na razp lago so tudi skladiščniki in sluga. Pismene ponudbe na upravo «Jutra» pod «Osebe 22». 3800

Sofer-avtomehanik

tudi strojniki, išče mesto, gre tudi izven Ljubljane. Po audbe pod «Avtomehanik» na upravo «Jutra». 3802

Prodane

Stara vijolita

se proda za ceno K 2000.—, Vodnikov trg št. 5, dvorišče levo. 3867

Domačega kostanja,

zdravega in debelega, dolga, vrnimo lahko več tisoč kilo

gramov po ceni K 9.50 za kilogram franko Ljubljana. Naslov pove uprava «Jutra». 3851

Trgovska oprava,

kompletna, za specerijsko trgovino, železna blagajna št. 3, registr. blagajna, stroj za prženje kave s tremi patent. osodami za praženo kavo, razne tehnične itd., vse v dobrem stanju, se ugodno proda. Pojasnila daje Frece in Plabuta, Celje. 3841

Dva vinska soda

po 23 hl, dobro ohranjena, se prav po ugodni ceni prodasta. Ivan Černe, gostilna «pri Možini», Ljubljana, Vi-dovjanska c. 24. 3863

Kupim

Kupujemo redno bukove in brastove, zdrave, ravne, gladke, le prav malo greste blode. Razno ponudbe

z najskrajnejšimi cenami na upravo «Jutra» pod «Hodi». 3864

Nepremičnine

Lepa stavbena parcela pod Tivolijem v Ljubljani, se radi preselite zelo ugodno proda. Več pri lastniku Iv. Frelihu, Vrhovčeva 9/I. 3859

Stanovanje

Kot sostanovalec s hrano se sprejme gospod. Naslov v upravništvu «Jutra». 3881

Razno

Išče se družabnik

za mešano trgovino v prometnem trgu na Gorenjskem. Lepi, opremljeni trgovski prostori na razpolago. Ponudbe pod «Lepa bodočnost» sprejema uprava «Jutra». 3860

Dražba desk in tramovja

od tribun vsak ponedeljek na sokolskem zletišču. Prva dražba v ponedeljek dne 13. novembra ob 9. uri zjutraj. 3856

Prvovrstne banaške prašiče (špeharje)

vedno v zalogi. Vsako soboto in nedeljo sveže domače jetrne, krvave in mesene klobase. Vino, dolenjsko in štajersko, prvovrstno.

Za obilno udeležbo se priporoča

3808 **Jožko Jebačin, Dolenjska cesta.**

Jamski les

smrekov in jelkov, nad 10 cm na drobnem koncu in nad 3 m dolžine kupi vsako množino franko kranjske postaje **Sent-janski premogokop ANDR. JAKIL, Krmelj, Dolenjsko.** 3643

Naročajte, čitajte in razširjajte dnevnik **„JUTRO“!**

Parna žaga

FRAN RAVNIKAR

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica št. 25

kupuje po najvišjih dnevni cenah razne vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Hipotečna posojila

daje inozemska banka na nepremičnine in velikim industrijam v francoskih ali belgijskih frankih na petletno odplačilo, s pogojem bančnega dovolila. Pismene predloge s točnim opisom prosi pooblaščenca trvdka:

Aleksander Büchler, Osijek. 1862

Dežni plašči, PERJE

vsak čas po najnižjih cenah pri

E. VAJDA

izvoz divjačine in perutnine

Cakovec, Medjimurje (Jugoslavija)

Brzjavlj: Vajda Čakovec. Telefon šte. 69. 94/7